

Pojedini brojevi:	Mjesečna pretplata:
U Beogradu i u krajevima zapadno od... 8 halara	U Beogradu i u krajevima zapadno od... 2.50
U Hrvatskoj, Slavoniji, Bosni i Hercegovini i Dalmaciji po cijeni od... 10 halara	U Hrvatskoj, Slavoniji, Bosni i Hercegovini i Dalmaciji... 2.60
Izvan ovog područja po cijeni od... 12 halara	U ostalim krajevima Austro-Ugarske monarhije... 3.00
	U inostranstvu... 4.50

Oglasi po cijniku.

Uredništvo: BEOGRAD, Vuka Karadžića ul. broj 10. Telefon broj 83.
Uprava i primanje pretplate Topličin venac broj 21. Telefon broj 25.
Primanje oglasa Kneza Mihajla ul. broj 33. Telefon br. 245.

Ratni izvještaji.

Izvještaj austro-ugarskog glavnog stožera.

Kb. Beč, 11. avgusta.

Istočno bojište:

Sjeverno od Počana preduzeli su juče posljednje Rusi i Rumunji ponovno žestoke napadaje u masama, koje su mjestimično bile nanizane u 20 redova dubine. Njemačke su divizije u pobjedonosnoj odbrani neprijatelja odbacile. Borbe na drumu za Ojtosz teku povoljno. Austro-ugarske i njemačke borbene snage potisne su branitelja, oduzimajući mu rov za rovom, sve do visova južno i zapadno od Očene. Dalje sjeverno nema u položaju nikakvih bitnih promjena.

Talijansko bojište:

Na Soči je opet oživjela topnička borba.

Balkansko bojište:

Nema ništa da se javi.

Načelnik glavnog stožera.

„Slavna tragedija“ Srbije.

Neposredno prije zaključenja konferencije sporazumnih sila u Londonu, izjavila su se dva vodeća državnika današnje Engleske o sudbini Srbije. Skupina Srba u Velikoj Britaniji priredila je u počast ministra predsjednika Pašića zajutak, a tom su zgodom uzeli riječ državni podtajnik za spoljne poslove lord Robert Cecil i Lloyd George. Srpsku skupinu u Londonu sačinjavaju u neizmjenjivom dijelu pravni Srbi, i to oni, koji su svojoj demovini već davno prije rata okrenuli leđa, dok ju većim dijelom sastavljaju južnoslavenski političari, koji su u Engleskoj našli ličnu bezbjednost kao i povoljan teren za svoja ekstremno-nacionalna nastojanja i agitaciju. Pred ovim auditorijem, koji je vjerovatno već u naprijed bio zaslijepljen veličinom istorijskog trenutka, govorio je lord Robert Cecil kao prvi o sadašnjosti i budućnosti srmačno ostavljene zemlje. On je govorio s mnogo pletiva i zanosa o neslomljenom duhu i hrabrosti Srbije, čiju je sudbinu tečajem rata nazvao „slavnom tragedijom“. Sravnio je Srbiju sa Belgijom i konstatao, da i držanje Srbije obavezuje njene saveznike i da se za Srbiju na temelju tih obaveza mora ishoditi potpuno uspostavljenje. I lord Robert Cecil završio je svoj govor riječima punim utjehe za budućnost: „Mi

Očajni položaj Rusa i Rumunja. — Engleski radnici za stockholmsku konferenciju. — Novi uspjesi njemačkih podmornica.

ćemo do kraja stajati na strani naših saveznika.“

U izvodima engleskog državnika padaju prije svega u oči dvije stvari. Prije svega treba riječ o „slavnoj tragediji“ u toliko ispraviti, što se propast Srbije — bar u koliko dolazi u obzir junačka istorija sporazumnih sila — mora nazvati neslavnom tragedijom. Engleska i njena „plemenita“ saveznica Francuska učinile su tokom ovih triju ratnih godina sve, da ovu siromašnu zemlju dovedu na krajnji rub propasti. Kad je Srbija, svladana silom jačega, bila oborena, onda se u Londonu i Parisu nije zabrinuo niko za njenu sudbinu. Ni jedan kroničar zapadnih sila nije našao za shodno da uplete i jednu lovoriku u vijenac slave za one neznane junake, koji su na tegobnom putu svoga odstupanja prošli svoju krv i žrtvovali svoj život za izgubljenu stvar, kao što nije nikom palo na um ni to, da ostacima jatkoga i istrajnoga u vjeri naroda, koji je u neprohodnim albarskim planinama jedno propao, pruži pomoćnicu ruku. Ono, što su sporazumne sile nazivale kao pomoć, nije bilo nego nastojanje da se ostaci srpske vojske spasi za interese sporazumnih sila; nije bilo nego želja, da se maleni skup nesavjesnih štrebera, koji se nazivao vladom, dovede u sigurno krfsko zaklonište, kako bi se i dalje uzdržao fantom srpskog saveznika; to je konačno bila samo sebična namjera, kako bi sporazumne sile što sigurnije došle u posjed solunskog uporišta. Sve to ne znači nikakvu slavu. To je sramota za sporazumne sile i neizrecivo poniženje za Srbiju. Čija je tragedija baš stoga tako neopisivo tragična, što je ona većim dijelom nastala zbog tuđe krivice. Ali lord Robert Cecil nema nikakvog smisla za unutarnje veze, jer to ne ide u račun njegovoj metodi, isto tako kao što nema smisla ni razumljavanja za čelične zapovijesti zbilje. Stoga se on u tolikoj mjeri i služi otrcanim frazama o ponovnom uspostavljanju, zaboravljajući kraj toga, da se položaj stvoren za pune tri ratne godine, ne da samo onako naprećac izmijeniti lijepim riječima. Ali lord Robert Cecil — obećaje...

Kako je moralo njegovim slušateljima biti pri duši, kad je rekao: „Mi

ćemo do kraja stajati na strani naših saveznika?“ Zar nije bilo nikoga, koji se u tom momentu upitao: „Kakva će da bude naša sudbina, ako se naši saveznici i u buduću budu tako toplo uzimali za nas kao što su to činili dosad, a u toj svojoj „brizi“ i nadalje doživljavali poraz za porazom?“ III: „Koliko možemo držati do obećanja onih, koji su nas već jednom izdali i sramotno ostavili na cjedilu?“ III: „Šta nam koristi „jedinstvo“, koje dolazi do izražaja samo na banketima, a koje je inače posve ravnodušno i slični preziranju?“

Prema dosadanjim vijestima nije vjerovatno, da se našao bilo koji član te srpske skupine u Velikoj Britaniji, koji bi imao smjelosti, da takve misli i izreče. Ministar predsjednik Pašić odgovorio je na riječi Cecilove govorom, kojim se u ime srpskog naroda zahvalio Engleskoj za veliku i lijepu „borbu za slobodu malih naroda.“ Treba upamtiti: u ime srpskog naroda, koji Pašića nije vidio već gotovo dvije godine; u ime srpskog naroda, koji se danas nalazi pod blagotvornom zaštitom njegovih nekadašnjih neprijatelja, zaštitom koja mu omogućava blagoslovenu budućnost, a koju je srpski narod uzaludno tražio od svojih mnogo hvaljenih „prijatelja“. Opijen svojim vlastitim riječima govorio je Pašić dalje i postavio neki program mira, koji se poklapa u svim pojedinostima sa poznatim aspiracijama najradikalnijih aneksionista. Pašić je išao šta više tako daleko, da je i potajnom neprijatelju Srbije Italiji priznao potpuno istorijsko opravdanje za sve njezine smiješne osuove. Pašić je revidirao evropsku mapu na način, kao da baš o njemu glavom ovisi utabačenje mira, kao da je on onaj odabran muž, koji će diktirati mir! U stvari uzevši, razumije se, Pašićev odgovor nije bio ništa drugo nego dobro promišljen kompliment njegovim hraniteljima, čije su imperijalističke namjere poznate već i svakom djetetu.

U dopunu svega toga dolazi još i to, što se neposredno poslije tog zajutarka pojavio u tom društvu i Lloyd George sa riječima: „Dozajem izravno s ratne konferencije, na koju moram opet odmah da se vratim.“ U prekos

toga kratkog vremena, kojeg je engleski premier posvetio Srbiji, — što u ostalom najbolje karakteriše, kako u Londonu slabo mare za „srpsko pitanje“ — našao je Lloyd George prilike, raspoloženja i volje, da gospodi za punim stolom servira nekoliko romantičnih fraza. Započeo je s deklamacijom, kojom je Pašića nazvao „najdostojnijom i najoštrovnijom pojavom Istoka“, da odmah zatim svojim riječima poda sentimentalnu žicu konstatacijom, kako njegovo srce toplo bije za Srbijom! A onda se zbilje nešto, šta se još nikad nije dogodilo. Lloyd George, čiji su i najdrskiji izvodi dosad uvijek bili ma i u najudaljenijoj i najlabavijoj vezi sa stvarnošću, počeo je od jednom da govori posve nesuvislo, upravo ludački. Kao da i nije došao s ratne konferencije, nego od nekuda izravno s mjeseca III marsa, zvučile su njegove patetične fraze kao krvava neka satira koliko na njegov vlastiti neuspjeh toliko na neuspjeh njegova srpskog štićenika. Kad je rekao, da se Srbija uvijek nadala, to je time priznao, da je ta zavedena zemlja baš u toj nađi i propala! Kad je izjavio, da je sad nadošao čas obračuna, to je time predložio sve one strahovite slike, koje su kao neki čačkati plameni mlaz preko Rusije zaplamtjele i osamljenost onog malenog ostatka srpskih boraca na solunskom frontu još jače osvijetlile; a kad se konačno u svojoj zabuni smjelo istrčao, i izdeklamovao himnu neumirnosti onomu narodu, koji je opjevao svoj vlastiti poraz, to je time žrive svoje špekulacije uputio na plaću preko groba, pruživši oskudnima kamen mjesto hljeba. I tako je Lloyd George nastavljao sve dalje i dalje, prelazeći iz jedne zbrke u drugu, da se konačno najbujnijom maštom orijentalnog pjesnika u toliko više izgubi u magli mističkih proročanstava, u koliko je njegov govor postajao poetskiji. Nikomu na svijetu ne će uspjeli, da u okviru neumitne zbilje nadje korijen ovim njegovim riječima: „Srbija je jedna prekrasna slika, koja je bila okaljana blatom stoljetnog turskog varvarstva. Sad kad je očišćena, ona će zabljesnuti u svoj svojoj svježini i ljepoti, onako, kako je i stvorena.“ I čovjeku se i nehotice nameće pitanje: „sad kad je očišćena?“ Dakle je poraz srpske vef-

ške i slom srpske politike izvršilo ono veliko čišćenje, koje je zemlji donijelo toliko dobročinstvo? Dakle je teški ratni rad središnjih vlasti opet uspostavio onaj vječni moralni zakon, čije rezultate engleski predsjednik ministarstva tako pjesnički uveličaje? III — zar time možda Lloyd George ne uveličaje i same središnje vlasti? III — Hoće li on da u vremenu najveće nevolje pokrije svoj vlastiti nerad plaštem, koji svoj lažni slaj posudjuje iz dalekog umnog svjetskog poretku? Ne, Lloyd George ne će ni jedno ni drugo. On hoće samo da zadobije vremena, on hoće lijepim frazama da zastro neumoljivu realnost ratne karte; on hoće da svoje siromašne žrtve još za jedan čas zaslijepi i u živim uštrca opija, kako bi tupo i neosjetno stajali na suprot svjetskoj istoriji, koja ogromnom brzinom i u posve obratnom smjeru nego li što želi Lloyd George, kroči svome cilju. U tu svrhu je bio priredjen i zajutak u čast Pašića. Lord Robert Cecil dao je toj komediji naslov „slavna tragedija“, a Lloyd George predstavljao je u njoj glavnog komedijasa.

Ofenziva protiv Rusije.

Odlučno prodiranje savezničkih četa. (Narodni brzojav „Beogradskih Novina“) Budimpešta, 11. avgusta.

„Az Est“ javlja iz glavnog ratnog stana za štampu: Mi odlučno prodiremo na rumunjskom bojištu, i ako teškoće zemljišta ne dozvoljavaju brzu djelotvornost Rumunji i Rusi dovlače znaatne pričuvo, da bi održali svoje linije, jer bi lako mogli biti odsječeni. Njihov strateški položaj je već jako ngrožen.

Dalje povlačenje Rusa.

(Narodni brzojav „Beogradskih Novina“) Berlin, 11. avgusta.

„Vossische Zeitung“ javlja iz Stockholma: Po zapovjesti Kornilova o počelo je napuštanje pruge Kamonec-Podolsk-Proskurov. Iz Kamene-Podolska prenijeta je gubernijska uprava, sudovi i unutarnji ukrasi crkvi u Viunc. Velike bolnice u Proskurovu prenijete su u Berdišev. U Hotinu je cjelokupno stanovništvo napustilo oblast tvrdjave.

Podlistak.

Adela Miličević:

Mati.

U sobi bijaše polutama. Ujlenj je žžak drhtao, zadrživao nekoliko puta, ulje zacrvnilo i svjetlo ugasio. Kroz prozorak podiralo je jutarnje svjetlo.

Starica, koja ležala na krevetu, tapajući ispruži ruke i pokuša se pridignuti. Ali ju izda snaga.

Na licu joj se odražavaše bol poradi nemoci i ona nestrpljivo zovnu: „Djeco, djeco!“

Nedaleko njena kreveta na divanu spavala je njena snaha. Ove je noći bio na njoj red, da bdije uz staricu, koja već tri dana leži kao u agoniji.

Ona je stara i slijepa već godinu dana. Živi sa sinom, snahom i dvoje unučadi u malom provincijalnom gradiću, odakle se nije maknula od svoje udaje. A to je već jako davno. Njezina ljubimica kćerka Manječka udala se i otišla s mužem nekuda daleko, u Moravsku. Ne zna, gdje je te i na kojoj strani svijeta, samo zna, da je daleko i da je put skup. Ali Manječka ju ipak posjećuje svake druge godine. I lani ju je posjetila. Ali mati ju više nije vidjela. Bila je već slijepa. I kad ju je na rastanku posljednji put zagrlila, dugo je prelazila prstima preko njenoga lica, valida da na taj način zadrži u pameti

sliku mile kćerke, koju očima više nije mogla vidjeti.

„Za dvije godine, majko“, — rekla je Manječka, a starica je uzdrhtala:

„Dugo je to, što zna, hoću li dočekati.“

I čini se, da doista ne će moći dočekati. Nije odonda još ni godina dana minula i starica stade ozbiljno poboljšavati. Na koncu leže u krevet, iz koga se nije dizala čitave zime i dalje sada u proljeće.

„Ne ću moći dočekati, ne ću moći“, — jadala se sinu, a onda mu jednoga dana reče, neka ju pozove da dođe, jer ju mati želi „vidjeti“.

On je već prije javio sestri, da je majka bolesna. Ali su se svi nadali, da će se starica opet pridici, kad dodje proljeće, jer to u nje nije bila nikakva bolest. „S'arost — slabost“, mislio je sin. A i Manječka se tješila, da će se majka opet oporaviti, pa će ona onda doći kao obično, dok minu dvije godine.

Ali kad je primila bračovo pismo, u kojemu joj saopćuje, da ju majka želi „vidjeti“, odluču se ipak da podje i da starici ispuni želju. Tek nije se odviše žurila. Javila je, da će doći za deset dana.

Kad je sin starici saopćio, kada Manječka dolazi i kad joj je točno izračunao, kojega je to dana i datuma, ona se smirila i zašutila. Na licu joj se odražavaše mir i zadovoljstvo, kao u čovjeka, koji je siguran za nešto i koji

znade dan i čas kad će to biti, pa sada mirno čeka, dok se zbude.

Već tri dana leži tako. Sudi i miruje; samo kad joj pružaju hranu, šapće: „Još sedam dana“... pa onda: „još šest dana... još pet dana...“

A oni znadu, da ona to računa dane koji još imaju proteći, dok dodje njena kćerka.

Ali od jučer nije više ni to govorila, niti je primala hranu. Izgledala je, kao da više ničega ne zamjećuje, kao da je već nastupila agonija. Zato je sada na njezin povik snaha presrašeno skočila na noge i upitala:

„Što je, majko? Treba li vam štogod? Ja sam zaspala od umora? Zar ste dugo zvali?“

„Pomozi mi, kćerko, da sjednem. I jastuk mi stavi za leđa!“

Starica je pokušala sjesti, ali je odmah klonula na uzglavlje. Oči su joj bile zatvorene. Snaha joj zabrinuto opipa čelo, a onda podje u susjednu sobu i tihno probudi muža.

„Bojim se, da umre“, reče.

„Eno, eno moje Manječke... vidim je, vidim... Ona se sprema k meni...“ govoraše starica, a u njezinu glasu ozvanjaše radost i lice joj bijaše neobično živo i vedro.

Sin se i žena zgledaše: Govori u vrućici.

A starica kao da je osjetila njihovu misao, uprvala je na njih svoje slipe oči i rekla mirno:

„Ne, ne djeco, ne ću ja umrijeti prije nego vidim svoju Manječku. A

ona se već vozi k meni. Ja sam je vidjela... i sada ju vidim...“

„Ona se još sada ne može voziti, majko. Pisala je, kad će doći. Još pet dana...“

„Ništa ti ne znaš... Ona već ide... skoro će doći... Ti ne znaš, ti ne vidiš ono, što ja vidim...“

I cijeli je dan govorila samo o Manječki, kao da ju gleda, kako putuje k njoj, i kad vlak staje i kad se opet dalje kreće i kad će doći. Naredjivala je sinu i snahi da sutra pošalju djecu na kolodvor.

„Znaš, Manječka ima sa sobom stvari, a na kolodvoru nema nikoga, tko bi joj ih mogao ponijeti... Sutra neka djeca ne idu u školu, nego neka svakako otdju na kolodvor, jer će Manječka zacijelo doći.“

Ona je to govorila s takovom sigurnošću, da sin nije više imao snage, rušiti joj nadu. A znao je, da sestra nikako ne može doći prije nego što javi, ali je ipak materu obećao sve učiniti, što je odredila, kako da je dočekaju.

Već mu je i samom bilo teško, što nije sestri onda pisao, neka odmah dođe, ako misli majku još zateći živu. Ali onda još ni sam nije mislio, da je konac već tako blizu. A sada sve da i brzojavi, bilo bi prekasno. On je bio uvjeren, da majka govori u vrućici, ma da je njezin govor na časove blo posvema bistar i razborit.

No kad se približila noć stala je starica najednput tužno žaukati.

„Manječka... Moja Manječka... Gdje je? Ja sam je izgubila... Nestalo mi je s vida... Izgubila se medju svijetom... Manječka! Jooj, kud je moja Manječka? Kako ću je opet naći?...“

Zalud ju je sin tješio, da se Manječka nije mogla izgubiti, starica je neprekidno plačnim glasom ponavljala, kao kakovo tvrdoglavo dijete, kojemu nije moguće ništa dokazati:

„Manječka se izgubila, izgubila... Još čas prije sam je vidjela, a sada je više nema... Nema moje Manječke... Kud je, kud je moja Manječka?...“

Tok pred jutro se smirila i na čas usnula.

Već je bio bijeli dan, kad se probudila. Kao da ju je nešto trgnulo oda sna, podigne ruke i klikne:

„Evo Manječke, djeco, opet je vidim! Sine, kćerko, pomozite mi, da se dignem, obucite me“... govorila je užurbano, dozivljajući sina i snahu.

„Ah, majčice, kuda ćeš, nemoj se dizati!“ mirio ju sin.

No ona je grozničavom žurbom i uporno tražila da je obuku, jer nikako ne će, da ju kćerka nadje u krevetu.

„Samo brzo, brzo!“ — govorila je. „Za čas će biti ovdje... Ona leti, a ne vozi se željeznicom... Ide mnogo brže od željeznice... Jesa li djeca otišla na kolodvor?... Pošaljite ih odmah. Zašto ih već niste poslali?... Eto, sad će doći, a nitko je ne će dočekati... Jaoj, kako leti, ništa se ne vidi, kako brzo leti... Još čas... jo“

Strategijski položaj.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“) Beč, 11. avgusta.

Ratni dopisnici u c. i. k. glavnom ratnom stanu za štampu brzojavljaju: Osim nekoliko graničnih krajička, Bukovina je, a time cijela Austro-Ugarska oslobodjena. Rusko-rumunjska vojna grupa Šterbačeva je izložena neprekidno neprijateljskom pritisku obliž vojnih grupa nadvojvode Josipa i Mackensena. Sa sjevera ulazi maršal pl. Kövess ključ rijeka Bistricu, Moldave i Sereta u rumunjsku oblast. S juga nadire Mackensen s njemačkim četama preko donjeg toka Putne i Susita. Kövess i Mackensen idu dalje jedan drugome u susret. Njihov je put velika željeznička linija Berlin—Breslava—Krakov—Carigrad. Taj dvostruki bočni udarac otežava povlačenje vojnoj grupi Šterbačevoj, kojoj stoji na raspoloženju još jedna željeznička veza, naime preko Jaša. Neposredno su time zagrožena i oba rusko-rumunjska armijska tijela Averescu-Rafoza, kojima stoji sad samo jedini izlaz u dolinu Trotusa.

Rumunjsko priznanje.

Kb. Bern, 11. avgusta.

U naročito izvještaju javlja „Matin“ iz Jaša: Vojske središnje vlasti svim pritiskom produžuju pokušaje prodora rusko-rumunjskog fronta. Blagodaćujući velikoj nadmoćnosti neprijateljske artiljerije, naročito pred ruskim odsjecima i slabosti izvjesnih ruskih četa, mogli su Nijemci za nekoliko mjesta potisnuti savezničke čete. Snage pod zapovjedništvom maršala Mackensena napadaju velikom žestinom i već su potisle Rumunje. U dunavskom odsjeku je tako isto pojačana djelatnost. I pješana je vatra jača.

Rumunjska vojska u opasnosti da bude opkoljena.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“) Zürich, 11. avgusta.

Nekoliko francuskih istova priznaju, prema izvještaju „Corriere della Sera“, da rusko povlačenje istočno i u predjelu južno od Kimpolunga može imati rđave posljedice. Rumunjska vojska bi mogla biti razgoleđena i pri daljem prdiranju austro-ugarske i njemačke vojske zagrožena na desnom krilu. Ovome dolazi još i od nekoliko dana pojačana djelatnost Mackensenova, kojoj je svrha, da zagrozi i lijevom krilu rumunjske vojske, tako da bi rumunjska vojska mogla biti primorana da se povuče, kako bi izbjegla opkoljavanje. Očekuju se nove vijesti, koje će ovu zabrinutost utišati.

Ruski haos

Kerenski optužuje zapadne sile zbog vojničkog sloma.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“) Stockholm, 11. avgusta.

Kako „Utro Rossij“ saznaje iz vladinih krugova, ministar predsjednik Kerenski će protestovati kod zapadnih sila zbog neuspjeha ruske ofenzive i njene sudbonosne posljedice. Kerenski u protestu izjavljuje, da je on odgovornost za rusku ofenzivu primio na sebe samo s toga, što su Francuska i Italija dale obaveznu izjavu, da će sa svojim vojskama jednovremeno prijeći u napad. Kerenski čini zapadne sile odgovornim za katastrofalni poraz, jer nisu ništa radi olakšice preduzimale.

čas... Manječka, dijete moje slatko, došla si... Ipak si došla... Gdje su djeca, jesu li već stigla na kolodvor?... Sine, pogledaj, evo dolazi... Pogledaj, izadji pred nju...

Sin i njegova žena nijesu mogli drugo, nego učiniti sve, što je željela. Obukoše ju i odnesoše u naslonjač. Bila je slaba, ali se začudo ipak mogla održati u naslonjaču uz snahinu pripomoć. Samo djecu nijesu poslali na kolodvor; čemu da ih šalju, kad znadu, da sestra ne može još danas stići. Ali kad je starica ponovno naložila sinn, neka izadje pred kuću, učini joj je po volji, samo da je umiri.

Izašao je napolje pogledao niz ulicu, kad li na svoje veliko čudo zaista ugleda sestru i za njom nekog čovjeka, koji joj je nosio koševog. U prvi se čas nije mogao snaći, nije vjerovao svojim očima, da je uistinu ona. Kao ukopan gledao je u nju, kao u kakovu prikazu. Tok kad se je već sasvim približila, podje joj korak, dva u susret.

„Kako je majci?“ upita ona, pruživši mu ruku. — „Niste mi se nadali danas? Ne znam, ali nešto me je upravo gonilo na put i ja sam morala otputovati prije, nego što sam vam javila. Bilo mi je, kao da je mami vrlo zlo i da se moram požuriti, ako je mislim još vidjeti. Kako joj je?“

„Ne znam“, odgovori on gotovo zbunjeno. „Bilo joj je jako zlo, ali sada više ništa ne razumijem... Već od jučer govorim, da ćeš doći... i sada te čeka... Ustala je iz kreveta, pa sjedi u naslonjaču i čeka tebe... A već se osam mjeseci nije maknula iz kreveta — sve do danas...“

Brat i sestra udjose u kuću, a Manječka tih otvori vrata i poviri unutra. Bojala se, da će opet nenadano pred

Nesuglasice u ruskom kabinetu.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“) Beč, 11. avgusta.

Korespondencija „Rundschau“ javlja iz Zeneve: „Temps“ tvrdi, da je između Kerenskog i Nekrasova izbio oštar sukob. Izgleda, da bi Nekrasov htio, da uzme vlast u svoje ruke. Nekrasov traži, da se što prije sazove narodna skupština u Moskvu, o čemu Kerenski ne će ni da čuje.

Ratni savjet u ruskoj vladi.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“) Rotterdam, 11. avgusta.

„Daily Telegraph“ javlja iz Petrograda: U ruskoj vladi je obrazovan naročiti zastupnički odbor, — jedna vrsta ratnog savjeta, — u kome su Kerenski, Nekrasov, Tereščenko i Novinkov.

Kornilov protiv mira s Njemačkom.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“) Rotterdam, 11. avgusta.

Naročiti dopisnik „Times“-a u Petrogradu razgovarao se s generalom Kornilovom. Ovaj mu je između ostalog rekao: Mir s Njemačkom pod sadašnjim okolnostima bio to isto što i preobražaj Rusije u jednu njemačku koloniju. Kornilov primjenjuje i dalje smrtnu kaznu. Ali ova nije dovoljna da uspostavi disciplinu u vojsci. Neophodno je potrebno, da se odmah ukinu odbori, koji postoje u svakom puku, a čija je akcija bila kobna.

Poklič radničkog savjeta vojsci.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“) Hamburg, 11. avgusta.

„Neue Hamburger Zeitung“ javlja iz Zeneve: Kako „Echo de Paris“ javlja, petrogradski radnički i vojnički savjet je obnarodovao manifest kojim poziva vojsku za odbranu zemlje, kao i za napad na neprijatelja.

Ubijen zapovjednik u Kotku.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“) Bern, 11. avgusta.

„Bund“ javlja: Zapovjednik Kotka (u Finskoj), pukovnik Grommeike, u svom je stanu ubijen.

Strani nastavnici u ruskoj vojsci.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“) Zeneva, 11. avgusta.

Prema petrogradskim brzojavima konferisao je juče ministar spoljnih poslova Tereščenko s generalisimom Kornilovom. Postignut je sporazum, da se dobave strani nastavnici, jer Kornilov naziva, da je prenapregno dovlađenje neizvježbanih rekruta na front uzrok bjegstvu pukova u masi.

„Veliki govornik, ali ne i veliki čovjek...“

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“) Berlin, 11. avgusta.

Pod naslovom „Jedan događaj u londonskoj konferenciji vporazumnih sila“ piše „Vorwärts“: Za jedan narod kao što je srpski, koji se nalazi pred uništenjem, vrlo je mrsava utjeha, što svoju katastrofu može opjevati. Lloyd George je veliki govornik, ali nije veliki čovjek, inače bi se on odrekao spekulacija i romantike. Objasnjeno je časnoga mira, koje je dao Pašić, pravo je ruglo svake volje za častan mir, a može se samo očajanjem objasniti. (Ova se vijest odnosi na onaj Pašićev „zajutrak“, o kojem govori današnji uvodnik. Op. Ur.)

majku, pa zato mahne bratu, neka ide i neka je pripravi na njezin dolazak.

U to starica poviče: „Zašto ne dolazi Manječka! Zašto je ne puštate k meni? Ja znam, da je ovdje. Manječka, miho moje... jedino moje! Došla si. Ja sam znala, da ćeš ti doći. Sada će moje miho! — tepaše starica, a iz njenih slijepih očiju kapale su suze.

Manječka je jecajući grlija svoju majku, a onda najednom osjeti, kako starica postaje teška na njenim rukama. Glava joj je klonula na kćerino rame i ona prošapće:

„Položite me u krevet!... Zlo mi je.“ Kad su je položili na krevet, ležala je časak kao mrtva. Manječka se nagnula nad nju, da čuje, diše li.

„Požuriću se za... požurit ću se“, šapćahu staričine usne. — „Samo kad si došla... Ne ću te dugo zadržavati... moraš se vratiti k mužu... znam ja... al ja ću se požuriti...“

Manječka se nije više mogla svladati, nego glasno zajeka, položivši glavu na majčino uzglavlje.

Starica položi svoju drhtavu ruku na njenu kosu i kao da joj se opet povratila snaga, govoriše je glasno:

„Zašto plačeš, Manječka? Nemoj plakati, meni je dobro... već mi je sasvim dobro...“

„Ti ćeš ozdraviti, majko“, prihvati sin, „pa onda ćemo se opet svi naći, i Manječka će opet dolaziti kao i dosada.“

„Ja se ne ću rastati s njom... Vi ćete se rastati, vi da, ali ja ne ću... nikada se više ne ću s njom rastati... uvijek ću biti u nju... uvijek... uvijek... Zato nemoj plakati... Vidiš, ni ja ne plaćem... Ali sam se bojala za tebe...“

jako sam se žuborila... Najedanput si

Londonska konferencija sporazumnih sila.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“) Zürich, 11. avgusta.

Milanski listovi javljaju: Londonska konferencija sporazumnih sila riješila je, da se izvrši revizija ratnih ciljeva prema ruskim predlozima.

Novi uspjesi podmornica.

Kb. Berlin, 11. avgusta.

Wolffov ured javlja: Novi uspjesi podmornica u Atlantskom okeanu i Sjevernom moru: 21.000 bruto tona. Među potopljenim brodovima se nalaze: talijanski parni brod „Eclé“ (1673 tone), natovaren ugljem, jedan naoružani veliki parni brod; dalje jedan parni brod od 7000 tona, koji je po svoj prilici bio natovaren municijom.

Načelnik admiralskog stožera mornarice.

„Senzacije“ Take Jonescu-a.

Kb. Berlin, 11. avgusta.

Prema jednom izvještaju Reutersovog ureda, brzojavio je Take Jonescu „Times“-u, da je on u položaju da izjavi, da je ultimatum Austro-Ugarske bio poznat Njemačkoj vladi, šta više da je njenom saradnjom on i sastavljen. O tome Wolffov ured saznaje: Tvrdjenje, koje je već nekoliko puta bilo obeskrjepljeno, kao da je austro-ugarski ultimatum Srbiji prije njegove predaje bio poznat, pa šta više da je od njega došlo saradnjom Njemačke, ne će postati vjerovatnije time, što se za njega zauzeo i tako poznati lažov, kakav je Take Jonescu. Naprotiv ono će, baš zato, što ga sad ističe Take Jonescu biti onako žigosano kao što zaslužuje, kao jedna prosta i zlonamjerna izmišljotina. To isto važi i za navod Take Jonescu o ulozi, koju je u toj stvari imao knez Lichnowski.

Pokret za mir.

Engleski radnici i stockholmska konferencija.

Kb. London, 11. avgusta.

Reuter javlja: Radnička konferencija je sa 1,846.000 protiv 556.000 primila odluku, da se šalju izaslanici u Stockholm.

Kb. London, 11. avgusta.

„Pressassociation“ saznaje, da su izaslanici radničke stranke poslije Hendersonova govora sa 541 protiv 148 glasova riješili, da se učestvuju u stockholmskoj konferenciji.

Grčka.

Grčka i sjeverni Epir.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“) Zeneva, 11. avgusta.

Havas javlja iz Atene. Venizelos je u komori iskazao molbu, da se poslanici sjevernog Epira puste da prisustvuju sjednicama. Ova molba zasijeca duboko u srce cijelog naroda. Grčku spajaju sa sjevernim Epirom veze, koje su, i ako nisu pismeno utvrđene, mnogo jače, nego svaka izjava i ugovor, ne samo hiljadugodišnjom istorijom, nego i plemenskom zajednicom, čvrstom odlukom stanovništva, da se pridržava Helenizma i da ne priznaje nikakvu stranu vladavinu. Venizelos je završio izjavljući nadu, da će se priznati grčka prava na sjeverni Epir.

mi se izgubila... Bilo je mnogo ljudi i ja sam te među njima izgubila. Kud si otišla? Kuda te je nestalo?“

„Kada; majčice?“ upita Manječka. Starica upre u nju svoje slijepo oči i rekne nestrpljivo:

„Sinoć. Jučer u večer.“

„Morala sam u Beču prenoćiti. Nisam mogla dalje što jutro.“

„Beč je veliki grad, pa si mi se zato i izgubila. Ali ujutro sam te opet našla, samo si letila... letila... Ništa se nije vidjelo, sama magla i u njoj ti, kako letiš. Što je to bilo?“ pitaše starica očiju uprtih u strop i kao da sama sa sobom razgovara, ne čekajući kćerina odgovora.

„Vozila sam se brzim vlakom, da prije stignem“, reče Manječka. Ali starica nije čula njen odgovor. Nastavila je monolog:

„... Što je to bilo? Na čem si tako letjela? Ja ne znam i ne mogu znati. To nije bila željeznica, Manječka“, krikne na jednom u strahu i uhvati se za glavu. — „Što je to? Ja te više ne ćujem! Manječka, zašto si otišla, zašto si me ostavila?“, jecaoše starica, poput djeta.

Manječka se nagnula nad nju i stala joj rukama gladiti lice, da je umiri.

Starica brzo prihvati njenu ruku i stane pohlepno udisati miris duhana, što se uhvatio na kćerkinim prstima, koja je voljela pušiti.

„Ha, sada te osjećam. Ništa više ne ćujem... ali duhan... to osjećam. Puši, puši, onda ću znati, da si kod mene, da nisi otišla.“

„Ali, mamiće, ti me sada sama na zlo pušiš, umjesto da mi braniš pušiti.“

„Osjećam miris... samo još miris osjećam, ništa više ne ćujem... Puši, di-

Francuska.

Clemencéau protiv Poincaréa.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“) Rotterdam, 11. avgusta.

Prema vijestima iz Parisa podnio je Clemencéau u odboru za spoljne poslove predlog, da se obrazuje jedan istražni odbor, koji će proučiti postupke državnog poglavara pri sklapanju državnih ugovora, u kojima nije učestvovao odgovorni ministar. Ovom protiv Poincaréa upravljenom predlogu dala su povoda otkrića njemačkog kancelara, da je Poincaré poznati „ugovor o lijevoj obali Rajne“ zaključio u Petrogradu samovlasno preko Bertiliona i Doumerguea, pa ga je tek naknadno podnio Briandu na odobrenje.

Promjene u francuskom kabinetu.

Kb. Paris, 11. avgusta.

Charles Chaumat je primio portfelj ministra mornarice. Ministarski savjet je riješio da se ustanovi mjesto državnog podtajnika mornarice, koje će mjesto biti povjereno Jaquesu Luis Dumeanilu.

Neograničeni podmornički rat.

Pustolovina Winstona Churchilla.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“) Rotterdam, 11. avgusta.

„Morning Post“ od 9. o. m. tvrdi, na osnovu saopštenja jednog pomorskog stručnjaka, da se Winston Churchill zauzima, da se flote sporazumnih sila, izuzimajući stražarske brodove, spoje na jednoj tački, pa da preduzmu opšti napad na njemačku flotu. Churchill se u tome smislu izrazio u new-yorskoj „Tribuni“. „Morning Post“ preklinje vladu i admiralitet, da se svim silama odbrani od takve pustolovine.

Sporazumne laži.

Kb. London, 11. avgusta.

Japanski pomorski punomoćnik u Londonu je obnarodovao jednu noću, prema kojoj su japanske boračke snage, koje su 22. jula pratile jedan engleski transport, svojim metcima potpuno uništile jednu njemačku podmornicu.

Ovo je opet jedna uobičajena obmana svijeta iz krugova sporazumnih sila, koje govore samo o ratnim uspjesima, koje nikad nisu postigli, a kojima stanovništvo rado nasijeda. Na zvaničnom mjestu u Berlinu se ništa ne zna o propasti jedne njemačke podmornice.

Najnovije brzojavne vijesti.

Iz engleskog donjeg doma.

Kb. London, 11. avgusta.

Donji dom, koji će se uskoro odložiti do polovine oktobra, primio je u drugom čitanju prijedlog, kojim se vlada opunomoćuje, da može zaključiti zajam od 250 milijuna funti. Bonar Law je izjavio, da se ne će, ako se ne bi što vredno dogodilo, za vrijeme odloženih sjednica iznijeti nikakav zajam.

Henderson — engleski poslanik u Petrogradu.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“) Bern, 11. avgusta.

„Bund“ javlja: Kako londonski dopisnik moskovskog „Utro Rossij“ iz tamošnjih diplomatskih krugova sazna-

jeto moje, da osjetim, da si tuza me“, šapćaoše starica. Onda opet na čas zašuti, smiri se.

A Manječka je pušila cigaretu za cigaretom, od nevolje i stišćući zube, da zatoni jecaje, koji su joj trgali prsi. No morala je pušiti i šutjeti, jer čim je cigareta dogorila, opazila je, da starica postaje nemirna.

Predvečer sa mami probudila i kao da joj se opet povratila svijest. Čula je, što su joj govorili, pitala za zeta, muža Manječkina, ima li mu tko skuhati jelo, dok ne ima, a onda se stala tužiti, da ju boli glava, pa neka reknu onom čovjeku na dvorištu, da više ne pili drva.

„To se tebi samo čini, majko. Nema nikoga na dvorištu“, reče kćerka.

Ali bolesnica stado sve jače stenjati i zaklinjati ih, neka reknu onom, koji pili drva, da prestane.

Kad je to već nekoliko puta ponovila i nikako ju nisu mogli razuvjeriti, dosjeti se Manječka u svojoj muči i reče:

„Ja sam mu rekla, majko, ali je on molio, da smije svršiti, jer ima kod kuće djecu, kojoj mora donijeti kruha, a ne može dobiti novaca, dok ne svrši posao.“

„Onda neka pili u ime božje, neka svrši, neka nahrani dječicu svoju... Jooj, kako to siječe, boli. Ja ću se požuriti... evo me, evo! Samo mir... mir, djeco, ne plaćite... Neka se svrši u ime božje!“ — Reče i zašuti zanavijek.

Zanavijek je prestalo kucati ovo zlatno, nezgibivo materino srce, koje i u posljednjem svom času, u oči smrti nije mislilo na sebe i na svoju bol, nego na tudju dječicu, koja čekaju oca, da im donese kruha.

je, Henderson će otići na mjesto Buchanana za poslanika u Petrograd. Ova vijest nije još zvanično potvrđena.

Odluka rata još prije zime.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“) Lugano, 11. avgusta.

„Tribuna“ donosi ovaj brzojav iz Londona: Sastanak ministara saveznih zemalja u Londonu ima za svrhu, da se odluka rata pokuša još u ovoj godini.

Grad i okolica.

Dnevni kalendar.

Danas je neđjelja 12. avgusta, po starom 30. jula. — Rimokatolici: Klara opatica; pravoslavni: majka Angelina, desp. srp.

Casnička i činovnička kasina otvorena je do 12 sati u noći.

C. i. k. vojnički dom: Citaonica, soba za pisanje i igranje, kantina. Otvoreno od 7 sati jutro do 9 sati uveče. Slobodan pristup svakom vojniku.

Beogradski orkeon (u bašti Hotel Takova): Dvije predstave, prva u 5-30 poslije podne, a druga kao obično u 8-30 uveče.

Kinematografi: Vojni kino (Koloseum): U 4 i 6 sati poslije podne predstave za vojnike. — C. i. k. građanski kino (Paris): U 2-30, 4 i 6 sati poslije podne predstave za građanstvo. — „Slavija“: U 3-30 i 6 sati poslije podne predstave za građanstvo.

Noćna služba u apotekama: Od 12 do 18. avgusta vršice noćnu službu u Beogradu ove apoteke: Delini, Knjaza Mihajla ulica 1; Sekulić, Takovska ulica 37; Protić, Kralja Milana ulica 87; Stojić, Sarajevska ulica 70.

Paroplovna veza iz Beograda za Paros: 6, 7, 8, 9, 10, 11 i 12 sati prije podne; 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 i 9 sati poslije podne. Iz Zemuna za Beograd: 5-30, 6-30, 7-30, 8-30, 9-30, 10-30 i 11-30 prije podne; 1-30, 2-30, 3-30, 4-30, 5-30, 6-30, 7-30, 8-30 i 9-30 poslije podne. — Iz Zemuna za Pancsovu: u 1 sat poslije podne i u 8 sati uveče. — Iz Pancsove za Zemunu i Pancsove i obratno ne pristaje u Beogradu. — Brodarski saobraćaj Sabac—Smederevo. Polazak iz Sapca za Beograd četvrtkom i neđeljom u 7 i po sati izjutra. Dolazak u Beograd u 12 i po sati poslije podne. Ponedjeljkom odmor broda u Smederevu.

Botanička bašta. Otvorena utorkom, četvrtkom, neđeljom i praznicima.

Posjeta bolesnika u bolnicama: U bolnici „Brčko“: od 2—4 sata poslije podne. U bolnici „Brani“: od 9-30—12 sati prije podne i od 2—4 sata poslije podne.

Riječno kupatilo na Savi, otvoreno od 6 sati izjutra do 7 sati uveče.

Rimokatolička služba Božja.

Danas u neđjelju, 12. avgusta, služiće se:

1. U konaku: u 8 sati njemačka i srpsko-hrvatska propovjed i sv. misa za vojništvo. Slobodan pristup ima i građanstvo.

U 10 sati služba Božja u konaku sa talijanskom propovjedi za ratne zarobljenike.

2. U župskoj crkvi (Poslanička ulica): u 8 sati ujutru tiha sv. misa; — U 10 sati njemačka propovjed i pjevana sv. misa.

U 4 sata poslije podne večernja. U radne dane počima prva sv. misa u pol 7, a druga u pol 8 sati ujutro.

Istorijski kalendar.

Na današnji dan, 12. avgusta 1759. god. bila se jedna od najkrvavijih bitaka sedmogodišnjeg rata — bitka na Kunersdorfu (selo blizu Frankfurta na Odr). 23. jula morao je pruski general Wedell odstupi poslije borbe kod Züllichau-a ispred nadmoćnijih ruskih trupa. Pruski kralj Friedrich Veliki, koji je tada rukovodio operacijama u Sleziji, do-

Književni prijedlog.

Dr. Božidar Špišić: „Kako pomažemo našim invalidima?“ Slike iz naše ortopedijske bolnice i invalidskih škola. Cist prihod namijenjen ortopedijskoj bolnici i invalidskoj školi. Cijena K 4.—. — Osnivač prvog ortopedijskog zavoda u Hrvatskoj dr. Špišić izdao je ovu omašnu knjigu da prikaže sliku i rad toga zavoda, u ratno doba zaista aktuelnog. Sadržaj nije samo izvještajnog karaktera; ima tu i stručnih stavaka, popularno pisanih, što vrijedi naročito za članak „amputiranci“, gdje su izložene najnovije tečevne moderne kirurgije o tom predmetu. Knjiga je puna slika o umjetnim rukama i nogama, o protezama i drugim pomagalicama, koja bijednim amputiranim zamjenjuju izgubljena uda, te im vraćaju radost života i volju za rad. Osobito su zanimljiva poglavlja i slike o „invalidskoj školi“ i „liječenju radom“, gdje se invalidi amputiranci nalaze kod pranja rublja, pletenja mreža, krojačenja, stolarenja, brijanja, u opančarskoj radionici, kod pišaćeg stroja, zatim u postokarskom, vrtlarskom i pivničarskom tečaju, invalidi u staji, bašči i t. d. Najtoplije preporučamo ovu lijepo opremljenu knjigu nesamo s obzirom na humanu svrhu i zavoda i knjige, već i stoga da se utru suze ljudima, na kojima će ma i djelimično ostati svijet, dok bi inače bili jadni bogalji, na teret sebi i drugima. Dru Špišiću i kao liječniku, upravniku zavoda i kao piscu ove knjige neka bude svako priznanje!

Juri odmah na taj glas, ali su se u međuvremenu već bile spojile austrijske trupe pod čuvenim maršalom Laudonom (koji je 1789. god. zauzeo Beograd od Turaka) sa ruskim trupama, kojima je komandovao general Saltikov. Uzdruženi Austrijanci i Rusi imadjuhu 53 hiljade ljudi redovne i 15 hiljada ljudi neredovne vojske, a Friedrich Veliki, pošto se bio spojio sa vojskama svojih generala Fincka i Wedella, nepunih 50.000. Friedrich, postupajući po principu, da je napad najbolja odbrana, odlučio se na ofenzivu i kod Gärtilza preveo vojsku preko Odre. Prije zore 12. avgusta u 2 sata u jutro Friedrich otpoče napad na Ruse. Ma da su bile umorne od dugog marša, ruske trupe zauzeše prednje ruske položaje i zapleniše 70 topova. Izgledalo je u jedan mah, da je bitka dobivena. Već su bili poslali kuriri da jave u Berlin za pobjedu. No Rusi su još držali svoj najjači položaj, dobro utvrđeni Spitzberg. Friedrich se riješi da pošto-poto zauzme položaj, pozva k sebi generala Seydlitza, koji se nalazio kod trupa, koje su držale u šahu Laudona. Ovaj posljednji, primjetivši slabljenje pruskih snaga prema sebi, gruntu svojom konjicom na umorne Pruse i potpuno ih razbije i time odlučio bitku. U 7 sati uveče cijela je pruska vojska odstupala. Friedrich je u prvi mah bio očajan. Napisa pismo svojim ministri-ma, u kojem im javljaše: „Sve je izgubljeno!“ Pod njime poginule uzastopce dva konja, a jedan ga metak udari u prsa, ali se okliznuo o njegovu srebrnu duvansku kutiju. Gubici su s obje strane bili (za ono vrijeme) vrlo veliki: Prusi su imali 18.500 mrtvih i ranjenih (od kojih 590 oficira), a izgubili su 178 topova, Austrijanci i Rusi izgubiše 16.900 mrtvih i ranjenih. Među teško ranjenim pruskim oficirima nalazio se i znameniti pjesnik Ewald pl. Kleist. On je kao major na čelu svoga bataljuna vršio juris na jednu rusku bateriju, kada mu je jedan karteć razneo nogu. Cijelu noć ležao je u užasnim mukama na bojištu. U jutru ga nadjohu Rusi i preneseše u Frankfurt u bolnicu, gdje je umro 24. avgusta. Rusi su ga sahranili s najvećim počastima. — 12. avgusta 1773. god. rođen je u Bristolu engleski pjesnik i istoričar Robert Southey. — 12. avgusta 1827. god. umro u Londonu engleski pjesnik i slikar William Blake. — 12. avgusta 1848. god. umro je u Tiptonhousenu pronalazač lokomotive i prvi organizator željezničkog saobraćaja George Stephenson. — 12. avgusta 1901. god. umro je čuveni ispitivač polarnog kraja, Norvežanin Adolf Erik Nordenskiöld. — 12. avgusta 1911. god. umro je u Haagu holandski slikar Jos. Israels.

Prilog beogradske sirotinji.

Crkva Svetog Nikole na Novom Groblju poslala je kao svoj prilog za beogradsku sirotinju sirotinjskom odeljenju opštine grada Beograda svotu od 10 kruna, skupljenih na tas za vrijeme bogoslužjenja.

Oproštaj sa načelnikom sanitetskog odelja glavne vojne gubernije.

Gospodin dr. Lochbihler, dosadašnji načelnik sanitetskog odelja glavne vojne gubernije u Srbiji, određen je na nov položaj. Juče u 11 sati prije podne svi privatni lekari kao i lekari opštine grada Beograda pri rastanku sa g. dr. Lochbihlerom pozdravili su ga prilikom naročito prijema i oprostiti se s njime. U isto vrijeme gospoda lekari su se prestavili novoimenovanom načelniku sanitetskog odelja glavne vojne gubernije.

Plovidba između Zemuna i Oršave.

Za putnike vojničkog i građanskog reda, koji putuju iz Zemuna za Oršavu, važi od 1. avgusta ovaj propis: putničke karte moraju se uzeti u beogradske parobrodsko stanici (Donja ulica). Podvoznina se mora platiti u krunkovoj vrijednosti. Vojna lica van službe, brodarski službenici, državni činovnici četvornog saveza i članovi njihovih porodica plaćaju polovinu podvoznine ako se dovoljno legitimišu, tako isto djeca ispod 10 godina. Svaki putnik može ponijeti sa sobom besplatno 25 kgr. prtljaga. Podvozne karte se mogu dobiti svakog radnog dana od 1—6 sati poslije podne, praznikom od 11—12 sati prije podne. Pregazio je automobil.

Juče oko 12 sati prije podne automobil je odbacio jednu staru ciganku na nizbrdici ka realnoj gimnaziji. Ciganka je bila gluva i nije primjetila znake šofera. Ukazata je odmah brza pomoć u licu opštinskog lekara G. Pijada, odakle je odnijeta u ambulantu opštine grada Beograda, gdje je preživela od gosp. načelnika opštinskog saniteta dr. Gjorgjevića, a po tom odnijeta u bolnicu radi daljeg liječenja.

Uhaćeno petnaest lopova.

Revnosnom radu e. i. k. policije pošlo je za rukom, da uhvati petnaest lopova. Pretresom stana tih ljudi nadjeno je ogromna količina pokradjenih predmeta, između ostalog 50 govedjih koža, veliki broj opanaka, oko 40 kgr. raznih kožnih otpadaka i t. d. Policijska se istraga produžuje. Lopovi će biti sprovedeni e. i. k. sudu mosne brane.

Nadjeno.

Prijava, koja glasi na ime K. Petrović, Vidinska ulica, nadjena je i predata e. i. k. okružnom zapovjedništvu, gdje je vlasnik može dobiti.

Kaznjene zbog rasipanja vode.

U posljednje vrijeme kaznjena su sa po 1000 kruna novčane globe zbog polivanja povrća i cvijeća u nedozvoljeno vrijeme kao i zbog nedozvoljenog prikupljanja vode ova lica: Aksentije Lazović, Cara Uroša 55; Hermina Bauer, Gospodar Jovanova 14; Živojin Živković i Beta Marković, Dečanska 23; Josip Schäfer, Čika Pavlova 1; Petar Nedeljković, Knez Miletića 35; Živojin Blaznavac, Knežine Ljubice 38; Saveća Popović i Pera Jovanović, Poslanička 40; Todor Dimitrijević, Poslanička 50. Ruzin Pavličević, Poslanička 51; Jeta Stefanović, Poslanička 59; Johana Pavlović, Poslanička 75; Marija Branković, Prote Mateje 57 i Antonije Jovanović, Saborna 138. Gdje se ne bude mogla utjerati novčana globa, tamo će osuđena osoba za svakih 10 kruna globe imati da izdrži po 1 dan zatvora.

Prodaja soli.

Sutra u ponedjeljak prodavnica životnih namirnica u Bilojskoj ulici prodavaće građanstvu sô, za mjesec avgust. Sô će se izdavati na osnovu kupona za so, a staje kao i do sada 80 helera po kilogramu.

Vijesti iz unutrašnjosti.

Sopot. (Uapšen predsjednik opštine). Kod predsjednika opštine Jordana Jovanovića našla je oružnička patrola jedan revolver. Jovanović je uapšen, a protiv njega podnesena prijava radi zločina protiv ratne sile.

— (Požar). 2. avgusta prouzročila su djeca u ropčevskoj šumi požar. Izgorjelo je 40 hektara šume i 27 krstina pšenice. Stanovništvo trpi štetu od 1000 K na žitu, dok je šteta, nanese-na šumi, neprocjenjiva. I ovom prilikom trebalo bi stanovništvo da utvrdi, kako je potrebno da se odrekne svoje anipatije prema osiguranju, pa da se u buduću protiv svih eventualnosti osigura. Vatra bi zauzela bila još i većih dimenzija, da nije požrtvovanom nastojanju oružnika i stanovništva sela Sopot, Ropočevo i Nemenikuće uspjele, da požar uguše i tako prepriječue veću katastrofu.

Jagodina. (Nesreća). 6. avgusta kod otvaranja nužnika za noćni rad omače se jedan radnik i pade u nužnik. Zbog jakih otrovnih plinova pade u nesvjesticu. Drugi se spusti za njim, da ga izvuče, ali on pade u nesvjestici na prvoga. Brzu pomoć pružiše dva vrijedna i spretna vojnika. Jedan se na užetu spusti, ali ga morade drugi izvući, tek drugi put uspije mu, da jednog onesvještenika opasne užetom. Dotle došlo je više ljudi, pa i drugi vojnici udje i opasne drugoga. Na svježem vazduhu trljali su ih četkama i mokrim krpama. Kad je stigao liječnik, ustanovio je kod jednoga smrt, dok je drugom dao injekciju, jer je srce pravilno radilo i disao je. Ovaj je spašen. Pokojnik beše jedinac u starih roditelja.

Grocka. (Pobjegli zločinci). Dragomir Rakić, rodom iz Kraljeva, koji se zbog krađe nalazio u Grockoj u pritvoru, pobjegao je 27. pr. mj. za vrijeme poljskog rada ispred stražara. — 30. pr. mj. u zoru pobjegli su kroz prozor apasne: Mladen Ilić, rodom iz Grocke, Dragutin Denić i Milan Ranković iz Barajeva, koji su se nalazili u pritvoru zbog razbojništva i krađe. Ovi zločinci nisu do sad uhvaćeni.

Vrčina. (Požar). 2. o. m. porodio se na livadi Tanasija Laudanovića požar, koji se uslijed vjetra proširio i na pšenično polje Mateja Marinkovića, gdje su izgorjele 24 krstine pšenice u vrijednosti od 400 K. Za uzrok se požara ne zna. Oko gašenja požara osobito se brinula oružnička patrola iz Vrčina, pa je njenom nastojanju i uspjelo da se spriječi veća šteta. — (Zadavilo se dijete). 28. jula igrao se 8-godišnji dječak Čedomir Knežević iz Vrčina s ostalom djecom pao u cisternu. Djeca su digla graju, spopala je dječaka padavica i on je pao u cisternu. Djeca su digla graju, doletjeli ljudi a i majka nesrećnog dječaka i sve pokušali da se dijete spasi. No bilo je prekasno, dijete se već bilo udavilo.

Sibnica. (Nesreća pri radu okv vršalice). 4. o. m. dohvatila je u Sibnici vršalice desnu ruku 45 godišnjeg mašiniste Živana Petkovića iz Beograda, ozlijedivši ga tako jako, da će mu se ruka jamačno morati da odsječe. Ozlijedjeni premjet je u građansku bolnicu u Beograd.

Desimirovac. (Izgorjelo dijete). 1. o. m. izgorjela je Vema, kći ovdajšnjeg stanovnika Ranisava Babića. Mat je u svome odsustvu povjerila djevočicu na čuvanje svojoj materi, a ova nije dovoljno pazila na dijete. Ovo se dovuce do ognjišta, odijelo joj se zapali i djevočica je odjednom bila sva u plamenu, od čega je sutradan i umrla. Protiv nehaite babe povedena je krivična istraga.

Kroz Albaniju do Krfa.

PATNJE SRPSKIH IZBJEGLICA ZIMI GODINE 1915.

(Iz knjige Ljubiše Valića „Doživljaji narednika Miladina“.)

(Nastavak).

Nije čudo što se u takvim prilikama počeo pojavljivati kradja. Ali niko ne krade ni novac, ni zlatnu, ni srebrnu stvar. Kralo se samo jelo, leba i stvari za odeću. Vojne vlasti pristupiše strogim merama, da suzbiju zlo, koje u ovim časovima može postati sudbonosno. Propisahu kaznu batina. Pred komandom mesta namestiše klupu za batinanje. Već nekoliko domaćih Arnauta i neki vojnici, iskusihše kaznu. Svet zbog toga, počeo izbegavati, da dolazi pred komandu mesta, jer i onako teške duševne muke, nehtede povećavati gledajući i ove jadnike, koji naterani gladju, ogrešihše se o red u tim teškim časovima. Ni meni ne beše prijatno proći tuda. Bojao sam se, da ću naići baš u času kada se nad nekim izvršuje kazna. Ali sad se nije imalo kud. Morao sam tuda, ako sam htio doći do leba. Izlazeći iz pobočne ulice, obradovah se kad videh, da nema ni krivca ni klupe. Radost beše prerana. U tom času videh gde dva vojnika iznose „klupu“. Najožih se i pomislih: — koji li je jadnik krivac? te požurih, da predjem taj strašni prostor, ali me oštar glas stražara zadržao: „Nazad, nesme se prolaziti!“ Stadoh u nedoumici, da li da se vratim natrag, pa ma i bez leba. Slika, koju sad ugledah, prikova me za mesto. Izmedju dva vojnika, sa nožem na pušci, ugledah krivca. Ruke mu vezane tkanicom na leđi, a on bled, kao da je ustao iz groba. To beše moj poznanik Svetozar, vidjen i pošten čovek iz moga sela, junak u borbi, prijatelj u nevolji. Jedna misao senu mi kroz glavu: On neće preživeti ovu sramotu! Vojnici počehše nameštati „klupu“. Dežurni oficir htede već da čita presudu, kad se u blizini začu truba automobila, a kroz gomilu koja je zakrčila ceo prostor i naglo se počela sklanjati, prolete munjevito brzom reč: „Kralj!“

Svi se zbuniše. Nemadoše ni toliko vremena, da sklone „klupu“ i krivca. Kralj, silazeći, pogleda po gomili. Svi stoje mirno. Građani poskidali kape, vojnici odaju počast. Kralj, smotriv krivca, okrete se adjutantu i zapita: — „Šta je ovo?“

Adjutant videvši situaciju odgovori zbunjeno: „Kaznjavaju krivca.“

Stari kralj, manu rukom dežurnom, da pridje, pa kada ovaj stade mirno, odavši počast, upita ga: — „Šta je učinio?“

— Veličanstvo, ukrao je dva leba i konzervet beše kratak odgovor oficira. Stari kralj, tužno zakluma glavom, pa reče oficiru: „Opraštam mu kaznu, pustite ga!“ Zajim lagano, oslanjajući se o štap, podje u komandu mesta. Pritraih Svetozaru i počeh ga drešiti. On say zbunjeno, samo šapće kroz suze: „Hvala, gospodaru“, a mene, kao da ne poznaje. Gomila videći šta se dogodilo, počeh se komešati, a za tim, silno, jednodušno: „Živio kralj!“ odjeknu pijacom. Nikada nisam čuo iskrenijeg, složnijeg pozdrava. Odreših Svetozara, uhvatih ga za ruku i upitah: „Šta to učini, po Bogu brate?“ Njegove poštene i tužne oči, pogledaše me otvoreno, dajući njegovom odgovoru pečat neoborive istine: „Ono što bi ponova učinio, da sam kaznu iskusio i preživio.“

Pogledah ga začudjeno. On videvši moj pogled, sasvim mirno, počeh mi pričati:

— U štali, preko puta našeg stana, čujem sinoć plač. Udjem unutra, da vidim šta je. U jednom kraju, na malo slame, leži neka prilika, pored nje sedi starac bele brade i kose, a oko njih tri ženske. Mala svećica, utvrđena na kamenu, tužno osvetljava ceo prostor. Nazvah im Boga. Starac mi odgovori, a ženske podiгоше glave i pogledaše me. Zaprepastih se, kad videh ko je. To beše ona učiteljica iz Zemuna, što preklane provede u našem selu raspust. Starac je stari sveštenik iz Zemuna. Prilika što leži, žena je sveštenikova. Svi su oni pošli sa našom vojskom, kada se je povlačila iz Zemuna. Učiteljica mi reče, da već dva dana ništa nisu jeli, a ničega nemogu da kupe. Obecaš da ću im ja doneti. Obišao sam sve, tražio sam i nudio desetostrostruku cenu, nemogoh nigde ništa dobiti. Setih se našeg bolničkog slagališta. Pridjoh kolima i uzeh dve konzerve mleka i dva leba. Misljah niko me nije video, te im odnesoh. Jutros me probudi dežurni oficir sa dva vojnika: „Jesili ti noćas uzelo konzerve i lebac iz bolničkog slagališta?“ upita me stirogo. Ja se zbunih i ne odgovorih ništa. „Ode si ih sakrio?“ Meni senu kroz glavu misao da će i njih okriviti za krađu ako se sazna, da sam ih njima dao, te oćutah i na to pitanje. Na saslušanju samo sam kazao, da sam uzeo ne za sebe, ni za prodaju, već da spasem život petoro čeljad! Niko mi ne htede verovati na reč, i ako su znali da sam pošten i ispravan čovek, te me osuđihše na dvadeset batina. Sve ono dalle video si.“

(Nastaviće se).

Zvanične objave.

O B J A V A.

Neprestano raste izdataka za nabavku materijala radi održavanja saobraćaja na c. i. k. državnim tramvajima uslovljava se hitno novo regulisanje dosadašnjih cijena za vožnju. Iste će važiti od 15. avgusta o. g. i utvrđuju se ovako:

1. Cijene vožnje za časnike, vojne činovnike i civilne funkcionare u uniformi, kralje za sve osobe vojničkog reda, za običnu vožnju 12 filira, za vožnju s prelazom i za Topčider 20 filira.

Cijene važe, kao što je rečeno, samo za osobe u uniformi i ne mogu se primjeniti i na druge službene osobe, koje ne nose uniformu.

2. Cijena vožnje za osobe građanskog reda bez razlike: Jedna obična vožnja ili vožnja s jednim ili dva prelaza, isključivo za topčidersku prugu do stanice Senjak 20 filira, a vožnja dalje od te stanice 40 filira.

3. U isto vrijeme povisavaju se od 1. septembra o. g. cijene mjesečnih karata za prugu u opsegu grada s isključenjem Topčidera, od 10 na 12 kruna, a cijene tijačkih karata od 4 na 6 kruna.

C. i. k. vojna glavna gubernija u Srbiji.

O B J A V A.

1. Tramvajski saobraćaj ograničava se od sad na ove pruge: a) Pruga Kalemegdan—Kralja Milana ulica—Makenzijeva ulica. b) Kneza Miloša ulica—Topčider. Na ovoj pruzi saobraćaju posljednja kola od zgrade vojne glavne gubernije u 8 i od Topčidera u 8 sati 30 minuta uveče. Saobraćaj nedjeljom ostaje na ovoj pruzi kao i do sad. c) Izmjenični saobraćaj između zgrade bivšeg srpskog ministarstva vojnog i glavne stanice. d) Kralja Aleksandra ulice do Grobljanske ulice.

2. S električnim osvjjetljenjem treba najvremna štediti. Ko se o to bgrješti, tome će se oduzeti osvjjetljenje, a uz to će biti kažnjen.

3. Do dalje naredbe neće se dozvoliti nove veze.

C. i. k. vojna glavna gubernija u Srbiji.

Razne vijesti.

Psihološka posmatranja jednog liječnika.

Do sad su se izvodili zaključci o karakteru izvjesnih osoba na osnovi proučavanja oblika njihove lubanje, njihovih ruku i njihovog rukopisa; a sad je pokušao jedan liječnik da to opredjeljuje proučavanjem hoda dotičnih osoba, te je tako pronašao, da je žuran hod znak energije i živahnog temperamenta. Hod na prstima znak radoznalosti, obazrivosti i naklonost za tajanstvene stvari. Sobe, čiji su prsti od nogu upravljani unutra jedni prema drugima, većinom su rasejane i naklonjene predrasudama. Tvrdica korača nečujno, sitno i nervozno i često zastajkuje. Lagan hod, bez obzira da li su koraci duži ili kraći, znak je mirne duševne ravnoteže i blage naravi. Ponosni i uobraženi ljudi imaju dostojanstven i odmjeren hod, nogo su im kao ukruceni i upravljene u pri hodu više u stranu. Osvetljubivi, koji se trude da pod maskom prijateljstva i blagonaklonosti prikriju svoj karakter, poznaju se po tihom i puzećem hodu. Nesiguran hod i ljutajući, ako ne dolazi od bolesti, znak je nepostojanog i nestaloženog karaktera. Tvrdoglavi ljudi i oni, koji polažu veću vrijednost na materijalno nego na umno bogatstvo, gaze tvrdo, imaju težak, trom hod i po pravilu idu raširenim nogama.

Podpomože probaru, luči sluz, ublažuje kiselinu.

MATTONI-EV

GISSHÜBLER

ČISTA PRIRODNA ALKALNA KISELICA

Heinrich Mattoni d. d. Beč i Karlsbad.

Glavno skladište za Srbiju: U vojnom prometu stojeća Ljekarna Protić, Beograd, Kralja Milana ulica 87.

Ekspozitura peštanske-ugarske

„Komerzialne Banke“

u Beogradu — Knez Mihajlova 50.

GLAVNA UPRAVA CES. I KR. MONOPOLA PETROLEJA I ŠPIRITA.

Bavi se svima bankerskim poslovima, poštij-kama novca iz Austro-Ugarske i za Austro-Ugarsku, savezničke i neutralne države. Specijalno odjeljenje za biljanje novca ratnim zarobljenicima i interniranima. Prima uloge i obavlja mijenjanje novca po najkulatnijim dnevnim kursovima. Zasebno odjeljenje za robu za sve vrste trgov. poslova.

Osnovna glavnica i pričuve 232,000,000 kruna.

Poslijednje brzojavne vijesti.

Izvieštaj njemačkog vojnog vodstva.

Kb. Berlin, 11. avgusta.

Zapadno bojište:

Front prijestolonasljednika Rupprechta bavorskog:

Engleski su napadajli juče u jutro azvršeni od više divizija. Neprijatelj je nasrnuo između Frehenberga i Holebecka u širini od više nego osam kilometara; u prkos jakih snaga nije imao nikakvog uspjeha. Uspjelo mu je doduše ispočetka, da duboko nanizanim masama na više mjesta prođe u naše borbene linije, ali je odmah brzina protivnapadajem spremljenih pričuva opet izbačen; kod Westhocka izbačena je neprijatelj nakon duge, ogorčene borbe. Vratena se borba u obalnom odsjeku i od Marckema do Warnetona uveče opet pojačala do velike žestine; ta je vatrena borba bila i jutros mnogostruko do skrajnosti jaka. Engleski noćni izvidnički napadaji kod Nieuporta osujećeni su isto tako, kao i jaki djelimični napadaji, koje je neprijatelj jutros rano preduzeo s obje strane željeznice Boesinghe-Langemarck. Sjeverno od St. Quentin napali su Francuzi više puta na rovove, koje smo zauzeli kod Fayeta; sve smo te rovove osim jednog neznatnog dijela održali.

Front njemačkog prijestolonasljednika:

Na Chemin des Dames-u došlo je do više pjesadijskih borbi kod Royer-Ferme, koje nijesu dovele do promjene položaja. Kod Cerny-a pokušao je neprijatelj da bez naročite vatrene pripreme prođe u naš položaj. Brzi ga je protivnapadaj rovovske pozade izbacio opet napolje. Na Hochbergu su, u zapadnoj Champagni, oćeli hesensko-nasanski pukovi Francuzima važne rovovske dijelove, koji su održani protiv jakih pokušaja preotimanja. Ovdje je priveden veći broj zarobljenika. I južno od Corbeya, sjeverno od Reimsa i na zapadnoj obali Maase bila su uspješna preduzeća naših izvidnica.

Oboreno je 19 neprijateljskih letjelica i to najveći dio u vazdušnim borbama, koje su naročito u Flandriji bile vrlo mnogobrojne. Časnički zamjenik, podnarednik Müller izvojevao je svoju 20. i 21. vazdušnu pobjedu.

Istočno bojište:

Front maršala princa Leopolda bavorskoga.

Nema ničeg novog.

Front general-pukovnika nadvojvode Josipa:

U moldavskim pograničnim planinama bacile su njemačke i austro-ugarske čete neprijatelja, koji se živu opirao, u blaničkoj i ojtoszknoj dolini natrag u istočnom smjeru. Isto su tako potisnuli Rumunji i sa dominirajućih položaja na visovima Cleja i Casinului.

Front maršala pl. Mackensena:

Uz pripomoć vrlo jakih snaga, koje su po sedam puta jurisale na naš zauzeti položaj kod Susite, nastojali su Rusi i Rumunji u ogorčenim napadajima da opet osvoje izgubljeno zemljište. Svaki se njihov udar slomio na frontu naših hrabrih četa. Neprijatelj je taj dan stajao neobično teških krvavih žrtava, a nije mu donio nikakve koristi.

Mačedonsko bojište:

Nikakvih naročitih događaja. Prvi zapovjednik glavnog stana pl. Ludendorff.

Njemački večernji izvještaj.

Kb. Berlin, 11. avgusta.

Wolfow ured javlja: Osim jutarnjih borbi u Flandriji nikakvih naročitih događaja. — Na istoku napredujemo protiv trolnske doline sjeverno od Počana.

Hendersonova ostavka.

Kb. London, 11. avgusta. Reuter javlja, da je ministar Henderson predao svoju ostavku.

Poincaréova demisija.

Kb. Bern, 11. avgusta.

„Berner Tagblatt“ javlja: Kako doznajemo iz Parisa, saopštio je Poincaré ministru-predsjedniku Ribotu, da namjerava ođstupiti. Ribot je poslije dogovora sa ministrima umolio Poincaréa, da ovu svoju odluku odgodi do sastanka komore.

Urota protiv Kerenskog.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Stockholm, 11. avgusta.

„R. Vovlja“ javlja, da su uapšena tri individua, koji su namjeravali da ubiju Kerenskog. To su članovi nekog potajnog saveza, koji je zaključio Kerenskovo ubijstvo.

CIJENE OGLASIMA:

Osmiina jednog milimetarskog retka (42 mm široko) staje . . . 10 helera
Priposiano: Petina jednog milimetar. retka (70 mm široko) staje . . . 40 helera
Bilješka: Petina jednog štamparskog retka (70 mm široko) staje . . . Kruna 4
Mali oglasnik: Jednostavna riječ 5 helera, sa masnim slovima 10 helera.

MALI OGLASI

Primaju se: Knez Mihajlova ul. 38.

CIJENE OGLASIMA:

Osmiina jednog milimetarskog retka (42 mm široko) staje . . . 10 helera
Priposiano: Petina jednog milimetar. retka (70 mm široko) staje . . . 40 helera
Bilješka: Petina jednog štamparskog retka (70 mm široko) staje . . . Kruna 4
Mali oglasnik: Jednostavna riječ 5 helera, sa masnim slovima 10 helera.

Dentista F. B. Brill
Beograd.
Makedonska ulica broj 5.
(do pošte)
„Amerik. specijalista“

KORESpondENCIJA.
Jovanu Premoviću, Zeneva. — Molim izvestite me preko ovoga lista za moga sina Radomira Milovanovića iz Kopljara, srez Jasenice, okrug Kragujevac. On je narednik 13. puka timočke divizije. O njemu čuh, da je umro Brinec vrlu, zato se što prije raspitajte i obavjestite me o njegovom stanju. Radojka Milovanović, Kopljari, pošta Arandjelovca. 32284-8

Stevi Ačimoviću, Zeneva. Molimo da saopštite Klajiću, činovniku državne štamparije, ovu moju molbu. Pošto nismo nijednom primile novac a-kontu naše plate. Radije smo kao umetalcu u državnoj štampariji. Molimo, da nam se pošalje pomoć kao i ostalima. Poštuju vas i zahvaljuju Anka Janković umetalcu Braće Nedića 10, Jela Nikole Jovanovića, Postanička ulica 39, Beograd. 32297-g.

Jovanu Premoviću, Zeneva. Molim vas da me izvestite gde se nalazi moj muž Gjorđe Milčić, narednik, I. poziva, dunavske divizije, 7 puka II. bataljona II. čete. Mi smo kod kuće svi zdravi. Ruža Milčić, Mali Mokri Lug br. 28. 32293-8

Kupovine i prodaje
DVKOLICE
(čezje) polovine sa jakim federama na prodaju. Uplatiti u kafani kod „Tri para“ preko puta Hotel „Slavija“. 32249-2

ACI Stejanoviću, medecinaru, Cuprija. — Obavještava vas dr. Aleksa Vitman sljedeće: Izvjestite gospodju, da sam zdrav i da sam do sada poslao 450 drahmi, a sada šaljem još 250 fr. na adresu dra. Gemaška za Cupriju. Molim da nastanete da novac ode gospodji, gdje se nalazi. Ako je moguće izvjestite u kojoj je varoši. Odgovorite istim putem, a i preko Zeneve. Vaš oglas od 11. januara pročitao sam. S pozdravom i zahvalnošću dr. Aleksa Vitman. Darinka Stejanović, Stiška 9, Beograd. 32210-8

KONFEKCIJSKA RADNJA
Natalije K. Jovanović
Terazije 26
Palata Rossije. Dobila je lijep i veliki izbor:
Bluza Carapa
Zipona Lajphena
Sukanja Kragnica
Listerskih mantlova ažura za bluze parfumerije i t. d.

KUPIO BIH
manju kuću sa većim placem i već podignutim voćem. Biljadu (1000) kruna položilo bi se odmah, a ostalo po pogodbi. Po mogućstvu, da je kuća u okolini smederevskog djerma ili Kralja Aleksandra ulice. Obratiti se Kraljice Natalije ulici broj 44. 32305-2

Mleva Stejanović, Niš. Lindenkviststrasse br. 5. — Javite Tinki Laze Petrovića, da dodje u Mladenovac, da primi od Cvetka Gjorgjevića 1000 kruna. Pozdrav od Jovana Gjurgjevića, Mladenovac. 32278-8

Jovanu Premoviću, Zeneva. — Molim dostavite Dragoljubu Iliću, poručniku 9. puka, da mu je žena Lepa u bijedi. Neka Dragoljub javi Svetozaru, da je i Dara u oskudici, neka odmah novac pošalje. Otac je umro 30. maja. Ruža Marković, Niš. 32279-8

Namještenja.
Radni Milana Šuljagića, berberina iz Čačka, potrebna su dva berberska pomoćnika. Javiti se mogu odmah. 32215-3

Cvetko Gjorgjević, trgovac iz Mladenovca, poziva udovu Hristinu Lazara Petrovića, učitelja iz Vlaške (kod Mladenovca) i udovu Julijanu Lazarević, popadiju iz Sopota i Vidosavu Krste Miloševića iz Niša-Čupčeva 35 i djeću pokojne Draginje Milojević, učiteljice iz Sopota, koji imaju kod mene novac, da isti primu. 32280-8

LJETNA POZORNICA
BELGRADER ORFEUM
HOTEL TAKOVO
TERAZIJE 29.
DANAS
u nedjelju
12. avgusta 1917.
u 1/6 poslije podne i u 1/9 s. na večer
DVIJE
PREDSTAVE
u korist beogradskih dobrotvornih institucija.
sa ovim programom:
Leteći psi. — B. Bruns. — Miklas sa svojim prijateljem Nikl. — Dva Leonasa. — Niederhofer. — Sugár Elza. — Lotke Perold. — Karl Blumau.

Traži se kasir
za Grand Hotel. Stupiti može odmah. 32273-3

Jovanu Premoviću, Zeneva. Molim vas da me ovim putem izvolite izvestiti, da li su živi i gdje se nalaze: Radojka Janković iz Drlupe, sreza kosmajskog, okruga beogradskog, redov 1. baterije, 3. artiljerijskog puka dunavske divizije; i Stevan Pantelić iz istog mesta, redov pješak, 2. čete, 4. bataljona, 7. puka, 1. poziva. U isto vrijeme izvjestite obojicu, da su im svi zdravi sem što je Radojičin otac umro. Unaprijed blagodarne Persa, žena Radomira Jankovića i Smiljana, žena Nikole Pantelića iz Drlupe, sreza kosmajskog, okruga beogradskog. 32282-8

Objava.
Prema § 1. naredbe vrhovnog vojnog zapovjedništva od 10. aprila 1916. nar. list br. 10, naimenovan sam od strane c. i k. okružnog zapovjedništva Beograd-grad kod firmama: Paunović & Milenković, V. Marinković & Co, Rajković & Čuković, Petronić & Matović (sopsivenik Rade J. Petronić), Jefta Pavlović & Co, Aca B. Dinić, M. N. Jovanović, Drogerija, Risto Vasiljević, Živković & Medina, za prisilnog upravitelja.
U tome svojstvu pozivam ovim sve dužnike gornjih firmama da svoja plaćanja tim firmama samo kod mene izmiruju, jer plaćanja, koja budu na drugoj strani izmirena od moje strane neće se priznati i dužnici će doći u opasnost, da takva plaćanja dvostruko plate.
Beograd, 9. avgusta 1917.
Ludvig Eichenwald s. r.
prisilni upravitelj gornjih firmama.

Stanovi.
3-4 sobe
u namještanju, u blizini kalnegradna traze se pod najam. Pomuđe slati administraciji ovulista pod „Sch. u B. 457“. 32285-4g

Jovanu Premoviću, Zeneva. Da dostavi Draž Pavloviću, prof. univerziteta. Molim pošaljite nam platu velikog bate i telkinu penziju na njine adrese u Beogradu. Vi znate, da je mamina penzija vrlo mala; ona je sve izuzela, više ništa ne dobivamo. Adrese: Ljubša Matić, magacioner monopola duhana u Prizrenu i Anka Milana Petrovića, marv. lekara, Ratarska 85. Molim vas ako je moguće brzo. S poštovanjem Lepša Matić, Ratarska ulica 85, Beograd. 32285-8

Objava.
Stomljena srca izvještavamo, da je naš mili i neprežaljeni muž, brat i zet Avram (Mika) Bitti sapundžija iz Šapca ispuatio svoju plemenitu dušu, poslije kratkog i teškog bolovanja, u svojoj 34 godini.
Sahraniće se 12. o. m. u 9 sati prije podne iz bolnice u Vidinskoj ulici.
Beograd, 11. avgusta 1917.
Duboko ožalošćeni:
supruga: Rašela Bitti; sin: Biti i Bojana; brat: Zaki-Jakov, fabrikant sapuna i snaja: Sarina sa ostalom rodbinom.
32307

Ljepo namještena soba
sa električnim osvjetljenjem izdaje se za jednu osobu. Biltojska ulica 28 lijevo. 32299-4

Leonu de Leon Pension Verly, Zeneva. Molim javiti mome sinu Isaku S. Alkalaj, i Marku Baruhu, da sam primio Vaše pismo da po šaljem Darinki Spirij Jakovljević, Schulze 26 Kruševac po 400 kruna svakog mjeseca i ja sam po nalogu učinio, i moj sin da mi javi, da li je primio 1000 kruna poslaih preko Demajorovića. Primite pozdrav Solomon Alkalaj, Kralja Milana 42 Beograd. 32298-8

Važno za mlinare!
Industrijska radnja Ranka Rankovića iz Dublja preporučuje svoje vodenično kamenje, kako za proste tako i za parne mlinove.
32184
Pošta Kruševac -- Trstenik.

Razno.
9. ovog mjeseca izgubljen je notes sa dokumentima, jednim stočnim pasošom, legitimacijom, dozvola za rad s kolima, kartom od polcovanja i 12 kruna u novcu. Notes je izgubljen tovarčić djubre iz Višnjičeve ulice kroz Skenderbegovu do Karaburme. Uمولjava se onaj, ko bi našao da novac sebi zadrži, a dokumente donese Svetoliku Davidoviću u ulicu Jevrejsku broj 11, gdje će dobiti pristojnu nagradu. 32296-5

B. Tirić izvještava Kostu Spasojevića, Pop Najdana, Milana Dančevića, Tomu Vranjanca, Kostu Milosavljevića i Jovu Stojanovića, da je od gospodje Kadivke dobio kartu od 14. Jula, kojom javlja, da je ona dobila svega 700 leva i da su porodice imenovanih u Prukuplju žive i potpuno zdrave. Tirić javlja prijateljima i to da on sad boravi u Kragujevcu (Crkvena ul. 33) i molj da mu se pošiljke ovamo upućuju. 32294-8

Gramatike i rečnike stranih jezika
Muzikalije
Knjižara „Napredak“
900
Beograd, Knez Mihajlova 9.

NOVO OTVOREHA RADNJA
Jakova Nikolića
Terazije br 3. u dvorištu.
Za čišćenje i farbanje odijela, kao sve vrste štofova: vunjenih, pamučnih, fula, vunice, čarapa, rukavica i sve vrste slamnih i filcanih šešira kao i ostalo. Prima svakoga dana uz solidne cijene.
32281

HOTEL LONDON 871
Beograd, Kralja Milana br. 82.
U blizini željezničke stanice. Tramvajska postaja. Sobe za prenošćenje, po utvrđenom cjenovniku. Dobar kost u hotelskom restorani. Hotelfjer Jovan Savić.

Ko treba
Andru Krcelića
tapacirera, i majstora drvenih papuča i cipela. Stanuje u Pivarskoj (Četinjskoj) ulici br 29. Beograd

Firmopisac
Frank
Najbrže
Izvršenje
pismenih poručbina
Preporučujemo
Sandale u solidnoj izradi po umerenoj ceni.
Braća Pinkas Stajn
Kralja Milana 51 — Beograd
32183

Miloša Savića
Kolarčeva ulica br. 10, Beograd.
Prodaje se na tuce i na par u radnji
Platnenih cipela
Sandala dječjih
Papuča pisanih
Papučica „Blokeja“ kožnih
gvozdenih

Anka i Janac Konstantinović, trgovac sa porodicom, izvještavaju srodnike i prijatelje, da će svojim nikad neprežaljenim sinovima
† Andri
davati trogodišnji i
† Dimitriju -- Milu
knjigovodji
petogodišnji pomen u ponedjeljak 13. avgusta u 10 1/2 sati u Sabornoj crkvi.
32275
Beograd, Visokog Stevana 12.

Moj ljubljeni i dragi sin, naš dobi brat, moj vrlu nećak
OSKAR HERZL
kaplar Jednoga c. i k. pješadijskog puka činovnik Anglo-Austrijske banke u Beču.
poginuo je herojski na zapadnom frontu u 25. godini svog mladjanog života.
Zemuu, 10. avgusta 1917.
Udova: Jaques Herzl rođj. Gisella Letzer, mati; Charlotte, Melanie, Moritz, Richard, Hermina i Ilona Herzl, sestre i braća; Albert Herzl, ujak.
901

Gradjanski sud c. i k. okružnog zapovjedništva Beograd-grad
Br. 2854/2-1917.

Objava.
Vjerovnici zaostavštine Blagoja Ilića iz Mladenovca, imaju svoja potraživanja do 15. septembra 1917. kod ovoga suda prijaviti ili toga dana prije podne u 9 sati, pred sud predstati inače će se zaostavština bez obzira na njihova potraživanja raspraviti.
Beograd 1. avgusta 1917.
Gradjanski sud c. i k. okružnog zapovjedništva Beograd-grad. 894

RADIONICA ZA PARNO FARBANJE I ČIŠĆENJE
BEograd G. FISERA
Knezev Spomenik
prima na bojadisanje i čišćenje ženska, muška i dječije odijela. Preporučuje se p. g. trgovcima za bojadisanje štofova, platna, fułova i t. d. Cijena umjerena, izradba ukusna.
32142

BEČ, VII, Neubaugürtel 34-36.
HOTEL WIMBERGER
u neposrednoj blizini Westbahnhofa, zgodna veza svima željezničkim stanicama u Beču. Odlična restoracija, umjerene cijene, lijepa bašta.
Kupatilo u kući. Električno osvjetljenje.
Telefon No. 37447. Lift.
317

Šegrt
iz dobre kuće traži
Knjižara „Napredak“
Beograd, Knez Mihajlova 9.
900

Proti KOSTOBOLJE, RHEUME
i unutarnjih bolesti od stojećea glasovito kupatilo
LIPIK (Slavonija) 64° C
u pogonu je i u ratu, zimi i ljeti
Posjetioci kupatila daju sa Radioaktivna, alkaličko-mukombinovane cijene opskrbe.
PROSPEKTE ŠALJE UPRAVA KUPATILA LIJEČENJE SA MULJEM.
32302

Čedomir St. Tomić iz Arandjelovca, izvještava svoje prijatelje i srodnike, da će svome jedinom bratu
† Milanu
btv. studentu prava
davati 3-godišnji parastos u srbotu 18. avgusta 1917. god. u crkvi Arandjelovačkoj.
Arandjelovac, avgusta 1917. 32302

Stomljena srca izvještavamo, da je naš mili i neprežaljeni muž, brat i zet Avram (Mika) Bitti sapundžija iz Šapca ispuatio svoju plemenitu dušu, poslije kratkog i teškog bolovanja, u svojoj 34 godini.
Sahraniće se 12. o. m. u 9 sati prije podne iz bolnice u Vidinskoj ulici.
Beograd, 11. avgusta 1917.
Duboko ožalošćeni:
supruga: Rašela Bitti; sin: Biti i Bojana; brat: Zaki-Jakov, fabrikant sapuna i snaja: Sarina sa ostalom rodbinom.
32307